

Voorkoming aansprakelijkheid bij beëindiging fiscale eenheid BTW. Meld dit tijdig!

Als ondernemers in financieel, organisatorisch en economisch opzicht met elkaar verweven zijn, dan is er sprake van een fiscale eenheid BTW. Voor de BTW worden de ondernemers die tot de fiscale eenheid BTW behoren tezamen dan als één ondernemer aangemerkt. Dit heeft gevolgen voor de heffing van BTW, en ook voor de aansprakelijkheid voor de BTW-schulden. Ondernemers moeten hier alert op zijn, omdat sprake kan zijn van een fiscale eenheid BTW zonder dat deze door hen zelf is aangevraagd.

4 jul 2017

mr. Carola van Vilsteren

Hoe ontstaat een fiscale eenheid BTW?

Tussen BTW-ondernemers is sprake van een fiscale eenheid BTW als aan de verwevenheidseisen is voldaan. Vereist is dat de ondernemers met elkaar zijn verweven op financieel, organisatorisch en economisch vlak. Wanneer door de ondernemers aan deze drie voorwaarden is voldaan, dan is er sprake van een fiscale eenheid BTW. Het zijn van een fiscale eenheid BTW is geen keuze, maar is een gevolg dat van rechtswege intreedt als aan de voorwaarden is voldaan. Er is geen beschikking van de Belastingdienst vereist voor de fiscale eenheid BTW, maar deze kan wel worden gevraagd om zekerheid te krijgen over de aanwezigheid van de fiscale eenheid BTW. De beschikking fiscale eenheid BTW kan zelfs met terugwerkende kracht worden aangevraagd, als ook in het verleden aan de drie verwevenheidsvereisten is voldaan. Naast de mogelijkheid voor de ondernemer om een beschikking fiscale eenheid BTW aan te vragen bij de Belastingdienst, kan de inspecteur van de Belastingdienst op eigen initiatief een fiscale eenheid BTW vaststellen. De Belastingdienst zal in dat geval

aan de ondernemers een beschikking fiscale eenheid BTW afgeven. Deze beschikking op initiatief van de Belastingdienst, kan echter niet met terugwerkende kracht worden afgegeven.

Financiële verwevenheid

Tussen BV's is sprake van financiële verwevenheid als de ene BV de meerderheid van de aandelen en zeggenschap in de andere BV heeft. Dit betekent dat de BV meer dan 50% van de aandelen in de andere BV moet hebben. Een belang van 50% is niet voldoende, omdat dat de helft is. De ene ondernemer moet de andere ondernemer in financieel opzicht overheersen en moet de meerderheid van de zeggenschap hebben die aan de aandelen verbonden is. Ook stichtingen en verenigingen kunnen tot een fiscale eenheid BTW behoren. Een stichting voldoet aan de financiële verwevenheidseis als de financiële positie van de ene stichting rechtstreeks afhankelijk is van de andere stichting of onderneming of als de financiële handelingen van de ene stichting rechtstreeks van invloed zijn op de andere stichting of onderneming.

Organisatorische verwevenheid

Aan de eis van organisatorische verwevenheid is voldaan als de betrokken ondernemingen onder een gezamenlijke en als eenheid functionerende leiding staan. Wanneer de leiding van de ene onderneming feitelijk ondergeschikt is aan de leiding van het andere lichaam is ook aan de eis van organisatorische verwevenheid voldaan. Voor de vraag of de ondernemingen aan de organisatorische verwevenheid voldoen is niet alleen de samenstelling van de directie en de raad van commissarissen van belang, maar moet ook naar de feitelijke zeggenschapsverhoudingen worden gekeken.

Economische verwevenheid

Er is sprake van economische verwevenheid als de activiteiten van de ondernemingen in hoofdzaak strekken tot de uitvoering van hetzelfde economische doel. Dit kan blijken uit het gegeven dat de ondernemingen dezelfde klantenkring hebben. Ook wanneer de ene onderneming voor meer dan 50%

aanvullende activiteiten voor de andere onderneming uitoefent, is aan de economische verwevenheidseis voldaan. Er is bijvoorbeeld sprake van economische verwevenheid wanneer een vastgoed BV panden verhuurt aan de andere BV Ook

wanneer de betaling van een managementfee tussen ondernemingen overeen is gekomen wegens verrichtte managementwerkzaamheden duidt dit op economische verwevenheid.

Hoofdelijke aansprakelijkheid

De hoofdelijke aansprakelijkheid kan een groot risico met zich meebrengen voor de ondernemingen die tot de fiscale eenheid BTW behoren. Wanneer een onderneming binnen de fiscale eenheid BTW-schulden heeft, kan de Belastingdienst het bedrag van de BTW-schuld bij de andere ondernemingen binnen de fiscale eenheid BTW na gaan heffen. De hoofdelijke aansprakelijkheid loopt door tot het moment waarop de fiscale eenheid BTW wordt verbroken. Om hoofdelijke aansprakelijkheid voor de toekomst te voorkomen zal de fiscale eenheid BTW moeten worden beëindigd. Hiervoor is vereist dat de ondernemingen niet meer aan de verwevenheidseisen voldoen.

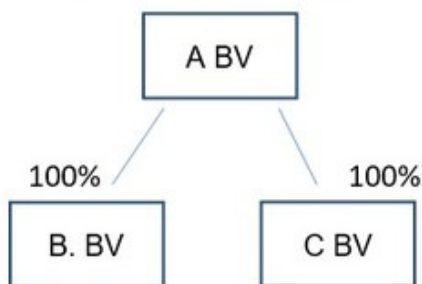
Melden eindigen fiscale eenheid BTW bij inspecteur

Op het moment wanneer niet meer aan de voorwaarden voor een fiscale eenheid BTW is voldaan, bijvoorbeeld omdat een onderneming binnen de fiscale eenheid is verkocht aan een derde partij, dan is er geen sprake meer van een fiscale eenheid. Deze beëindiging van de fiscale eenheid moet bij inspecteur van de Belastingdienst worden gemeld. Dit is van groot belang, omdat anders de hoofdelijke aansprakelijkheid van de ondernemingen voor de BTW-schulden onderling doorloopt. Dit brengt een groot financieel risico met zich mee. In het verleden heeft de Hoge Raad geoordeeld dat de aansprakelijkheid voor BTW-schulden van ondernemers die tot een fiscale eenheid BTW behoren loopt vanaf het moment dat de beschikking fiscale eenheid BTW is afgegeven tot het moment waarop de inspecteur schriftelijk op de hoogte is gesteld van wijzigingen in de fiscale eenheid. De melding aan de inspecteur dat de fiscale eenheid BTW is beëindigd, moet per schriftelijke mededeling worden gedaan. Wanneer het beëindigen van de fiscale eenheid niet bij de inspecteur wordt gemeld, dan loopt de hoofdelijke aansprakelijkheid voor BTW-schulden tussen de ondernemingen door, ook al voldoen de ondernemingen niet meer aan de voorwaarden voor de fiscale eenheid.

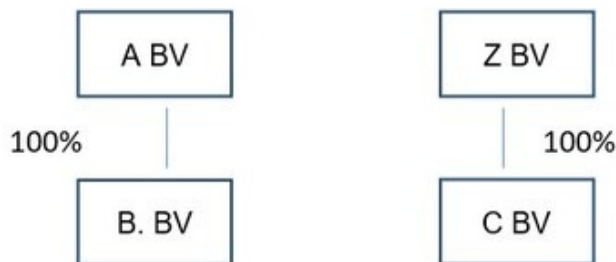
Voorbeeld

Op 1 januari 2015 heeft BV A alle aandelen in BV B en BV C. De drie BV's voldoen aan de verwevenheidseisen en vormen met zijn drieën een fiscale eenheid BTW. Op 1 oktober 2016 is BV C verkocht aan BV Z. Hierdoor is per 1 oktober 2016 niet meer voldaan het vereiste van financiële verwevenheid. Er moet nu schriftelijk melding worden gemaakt bij de inspecteur dat in BV C niet meer tot de fiscale eenheid behoort. Wanneer deze schriftelijke melding niet wordt gedaan, kunnen BV A en BV B ook aansprakelijk worden gesteld voor de BTW-schulden die bij BV C ontstaan na 1 oktober 2016, ook al zijn de aandelen nu in handen van BV Z. Dit moet uiteraard worden voorkomen.

Schematische weergave, situatie per 1 januari 2015:

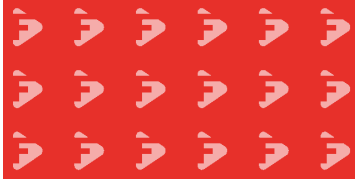
Situatie per 1 oktober 2016:

Het doen van de mededeling van beëindiging van de fiscale eenheid is niet alleen van belang om de hoofdelijke aansprakelijkheid te beëindigen, maar ook om te voorkomen dat onjuiste BTW-aangiften worden gedaan. Op het moment dat niet meer aan de voorwaarden voor de fiscale eenheid wordt voldaan maar er nog wel BTW-aangiften worden gedaan alsof sprake is van een fiscale eenheid, dan is dat onjuist. De inspecteur kan dan boeten op gaan leggen wegens het doen van onjuiste BTW-aangiften.

Conclusie

Auteur

mr. Carola van Vilsteren
Van Vilsteren BTW advies
Heelsum